

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

2 [ie. 3]3 Sint ne opera omnia infidelis, & hæretici peccatum, vel possint
esse aliqua opera bona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

quia habitus est potentia. quæ seculo illo impedimento erroris in actum prodire poterit.

Ad tertium dico illum esse non formaliter, sed materialiter paganus, & hæreticus; cum paganismo autem, & hæresi materialiter stare optime potest habitualis fides.

PUNCTUM III.

Sintne opera omnia infidelis, & hæretici peccatum, vel possint esse aliqua opera bona.

1. Proponitur hæreticorum error omnia nostra opera esse peccatum.
2. Quilibet infidelis multa bona opera moraliter prestare potest.
3. Explicatur loca Scripturae n. r. adducta, & fit satis fundamentum hæreticorum.

Non desunt hæretici, qui ut gratiam Christi videantur extollere, ita nostra opera extenuant, & militant, ut asserunt omnia esse peccata, si ab homine infideli, hæretico, imò peccatore fiant. Fundamentum eorum, sunt aliqua loca Scripturae, & Patrum, perperam intellecta. Primò adducitur locus *Isai. cap. 1. & 66.* ubi malorum Iudæorum sacrificia reputantur à Deo abominatioes, & loco cuiusdam sacrificij reprobari habentur. Secundò *Matth. 7.* ubi arbor mala dicitur non posse bonos fructus facere. Tertio ad *Roman. 14.* Omne quod non est ex fide, peccatum est, quod de fide Catholica exponit Augustinus. Quarto ad *Titum. 1.* conquinatis autem, & infidelibus nihil est mundum, sed conquinata est eorum mens, & conscientia; & quinto ad *Hebr. 11.* dicitur sine fide impossibile est placere Deo. Ex quibus omnibus colligi, videtur sine fide nihil placitum, nihil Deo gratum fieri posse, ac proinde omnia esse mala & peccata. Secundò probant authoritate, præcipuè Augustini *lib. de prædestinatione Sanctorum, c. 10. & lib. 4. contra Iulianum, c. 3. & lib. 1. de nuptiis, cap. 3. & in præfat. ad Psalm. 31. & lib. 3. de civitate Dei, cap. 4.* & alibi sæpè, affirmantis omnes infidelium actiones vitia esse, & peccata, neque in illis aliquam virtutem adesse: consentit Chrysostomus, *serm. de fide, & lege. & Spiritu sancto. Prosper lib. 1. de vocat. gent. c. 7. Fulgent. lib. 1. de Incarn. c. 26.* Tertio ratione suaderi potest, quia bonum opus esse non potest sine relatione ad Deum verum, sed infidelis carens cognitione veri Dei, in verum Deum referre opera sua non potest. Quod si dicas ad bonitatem moralem operis non esse necessariam relationem operis in Deum factam ab operante; sed sufficere relationem ipsiusmet operis, quam habet, quando ex se bonum, & honestum est; contra fit, quia nulla creatura diligibilis est ab operante, propter ipsam, sed propter Deum; alius in creatura constitueret operatur ultimum finem, si autem opera, quæ infidelis facit, non referat in Deum, ut in finem ultimum, sed sistit in ipsis; ea diligat propter ipsa, atque adeò in illis finem ultimum constituit. Ergo peccat, Confirmari potest, quia operari ob finem vanæ gloriæ id est peccatum est, quia in creatura sistit operans, tanquam in fine ultimo. Ergo si infidelis actiones virtutum moralium operatur, sistens in illis tanquam in ultimo fine peccabit. Denique rarus est infidelis, qui in venerationem subrum idolorum, se, omniaque sua, aliquando non referat. Ergo ex tali relatione omnia opera illius redduntur maculata, sicut redduntur bona, ex relatione, quam fidelis in Deum habet, iuxta illud *Luce 11. Si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit; si autem nequam fuerit, totum corpus tuum tenebrosum erit.*

2. Nihilominus verè, certaque sententia est quemlibet infidelem posse & de facto facere plura opera bona moraliter, sic D. Thom. communiter receptus *2. 2. q. 6. art. 4. Valent. disp. 1. quest. 10. punct. 2. Sanchez plures referens de fide, disp. 17. sect. 3. n. 2. Bellarm. lib. 5. de gratia, & libero arbitrio, cap. 9. Coninch disp. 18. dub. 6. à n. 40.* Probari potest ex pluribus Scripturae locis, in quibus facta infidelium laudantur à Deo, & digna præmio reputantur. *Exod. 1.* laudavit obsecrantes, quia abstinent ab infanticidio Hebræorum per regem imperato, & ob eam causam multiplicavit Deus eorum posteritatem. *1. Reg. 17.* laudantur Bethellai Galaadites, & alij suppeditantes Davidi, & eius exercitui necessaria. *3. Reg. 11.* placatus fuit Deus poenitentia Achab, & *Iona 3.* ob Ninivitarum poenitentiam minata supplicia suspendit. *Dan. 4.* suadetur Nabuchodonosori poenitentia elemosinis redimere: Ergo præsupponit Scriptura infideles posse aliqua bona opera moralia facere ex aliquali gratia Dei, quibus Deus moveatur, & excusetur uberiori gratiam concedere. & à poenis emeritis abstinere. Ex Patribus autem plura testimonia adducit Valent. Coninch. Suar. Bellarm. & alij supra Ratione autem probatur, quia plura sunt ex se honesta, & laudabilia, ut honorare parentes, succurrere miseris, largiri elemosinam, impedire peccatum: quæ si gratis sui fiant, honestam reddunt actionem; sed quicumque infidelis lumine naturæ hanc honestatem cognoscens potest illam appetere, & ex

illius affectu operari. Ergo operatio illius bona, & honesta est. Neque ad hanc honestatem requiritur relatio actualis in Deum, sufficit tacta, & virtualis, quam habet honestas operis, aliàs nullus esset actus virtutis moralis. Neque inde fit in creatura ultimum finem constitui, quia non diligitur, ut summè bona, neque diligitur creatura, quæ ad Deum saltem virtualiter non referatur, quod dico propter inanem gloriam, quæ se sola non valet honestam actionem terminare, quia virtualiter ad Deum non referatur. Ex quibus solum manet fundamentum contrariæ sententiæ à ratione petitur. Illud verò, quod addebat de infideli referente omnia sua opera in honorem falsi nominis, non est contra nostram doctrinam, etiam si gratis concedamus omnia illius opera ex illa relatione extrinseca maculari; quia nos solum diximus infidelem ratione infidelitatis non maculare omnia sua opera, sed posse retenta infidelitate plura opera bona moraliter facere, nihil de hac relatione extrinseca definiens. Verum ut quid in hac re sentiendum sit cognoscatur, existimo non maculari omnia opera infidelis referentis se, & sua in honorem idoli, nisi relatio ipsa acta, vel virtute existat, aliàs non valet opera denominare, neque opera illa dici possunt facta ex tali relatione: virtute autem dicitur existere relatio, quando in aliquo effectu producta, qui causa est operis aliàs boni, relatio actualis perseverat. Nam licet aliqui dicant, quoties non retractatur, denominatur opera quæcumque fiunt, hoc non est verum, quia illa est solum quædam perseverantia habitualis insufficientis opera denominare; siquidem ex illa non procedunt opera. Adde quoties opus exequatur ex motu honesto, videris tractare relationem priorem factam ad idolum; sicut cum peccatum veniale committis, retractas intentionem qua omnia tua opera in Deum referas.

3. Neque adversus hanc doctrinam procedunt loca Scripturae pro sententia hæreticorum relata, si bene expectantur.

Ad locum *1. Iacobi* dico sacrificia, & solemnitates Iudæorum esse Deo ingrata, quia prava offerentiam circumstantia vestiebantur; intendebant enim Iudæi illis sacrificijs Deum iam placare, ut quantumcumque peccata multiplicarent, & in illis tollerentur, non essent puniendi, sed potius in orationibus exaudiendi.

Ad locum *Matth. dicitur* primò nomine arboris malæ, malam & pravam voluntatem intelligi, ex qua fructus bonus prodire non potest, at non est necesse infidelem habere semper hæc pravam voluntatem. Secundò admittit intelligi nomine arboris hæreticos & falsos Doctores, & dico ex illis, quatenus falsi sunt & hæretici, non potest fructus aliquis bonus doctrinæ spectari, sed pervertionis timeri.

Ad locum *Rom. si fides ibi* sumatur pro fide theologica, ut vult sæpè August. dico, quod non est ex fide, esse peccatum, id est quod non est consentaneum fidei, sed fidei repugnat; non verò, quod non est ex fide negatiuè tantum. At si fides ibi sumatur pro fidelitate debita propriæ conscientie, ut sompfit Chrysost. *homil. 26. in epist. ad Rom. planum est, quod non est ex fide, id est, ex fidelitate conscientie, peccatum esse.*

Ad locum *Titi* dico Apostolum velle Christianos habentes mundam conscientiam, non conquinari comedendo cibos veteri lege prohibitos, quia iam cessauerat observatio suæ legis verò Iudæos comedentes omnia ex observatione suæ legis quolibet cibo conquinari, quia quemlibet iungunt, præterentes legem veterem persuadere, & stabilire; vel dic cum Chrysost. *homil. 3. in epist. ad Titum.* Infidelibus nihil est mundum, si ipsi velint superstitione vri, qua in usu aliquorum ciborum vitantur; eadem enim ratione, qua aliqua immunda reputant, & omnia immunda reputare possent, non tamen ex his verbis inferunt non posse aliqua bona opera facere.

Ad locum *epist. ad Hebr.* clara est explicatio, sine fide enim impossibile est hominem placere Deo habitualiter, quia carens fide est in peccato, & consequenter Deo iniustus. Non tamen inde inferitur aliqua opera huius infidelis non placere Deo; vel dic sine fide impossibile est, placere Deo per opera ad finem supernaturalem conducentia.

Ad loca ex Augustino, Prospero, Fulgentio, Chrysost. respondeo primò, cum illi Patres dicunt omnia infidelium opera esse peccatum, infidelique nullam virtutem habere, intelligendum est non eo rigore, quo sonat, sed moraliter, & secundum communem usum; quia regulariter vitantur ex mala intentione, quod non tollit, ut absolute aliquid opus virtutum non sit. Secundò respondeo Patres supradictos, cum negant opera infidelium esse bona, nullamque virtutem illis inesse, intelligendos esse de operibus, & virtutibus, quæ reddant hominem iustum, Deo placentem, & vitam æternam promerentem, quia loquuntur adversus Iulianum, & Pelagianos asserentes sine fide & gratia posse nos exercere virtutes, quæ ad vitam æternam conducant, sic Valent. Agid. Coninch, Suarez, & alij supra.